

PRANCIŠKONIŠKOJO UGDYMO SAMPRATA

I. BENDROS NUOSTATOS

1. Pranciškoniškojo ugdymo sampratos (toliau – Samprata) paskirtis – apibrėžti bendrojo ugdymo mokyklų, kurių savininkas (dalininkas) yra Mažesniųjų Brolių Ordino Lietuvos Šv. Kazimiero provincija (toliau – Pranciškonų), pranciškoniška charizma grįsto ugdymo (toliau – Pranciškoniškojo ugdymo) sistemą. Samprata apibrėžia pranciškoniškojo ugdymo tikslus ir uždavinius, ugdymo turinį, ugdymo procesą, reikalavimus mokytojams ir vadovams, šeimos vaidmenį, teises ir pareigas, pranciškonų mokyklų steigimą, reorganizavimą, likvidavimą, pertvarkymą bei finansavimą. Pranciškoniškojo ugdymo samprata sudaro teisinę prielaidą visaverčiam pranciškoniškojo ugdymo taikymui Lietuvoje.

2. Pranciškoniškasis ugdymas grindžiamas Šventojo Sosto ir Lietuvos Respublikos sutartimi dėl bendradarbiavimo švietimo ir kultūros srityje, ratifikuota Lietuvos Respublikos Seimo 2000 liepos 20 d. įstatymu Nr. VIII-1885, Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu (2011 m. kovo 17 d. Nr. XI-1281), Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro patvirtinta Netradicinio ugdymo koncepcija (2010 m. kovo 5 d. Nr. V-299), Romos katalikų bažnyčios mokymu (Kanonų teisės kodeksas kan. 793-806; Katalikų bažnyčios katekizmas), Katalikiškojo ugdymo sistemos samprata, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 lapkričio 16 d. įsakymu V-1599, Mažesniųjų Brolių Ordino pranciškoniško ugdymo generalinėmis gairėmis „Eik ir mokyk“, jų praktiniu taikymu, kurio esminės nuostatos atitinka demokratinius bei humanistinius Lietuvos mokyklos principus ir Geros mokyklos koncepciją, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 gruodžio 21 įsakymu V-1308, ir šia Samprata.

3. Pranciškoniškasis ugdymas teikiamas vaikams, jaunimui, suaugusiems asmenims per formaliojo ir/ar neformaliojo švietimo programas.

4. Pagrindinės Sampratos sąvokos:

Alumni – pranciškonų mokyklos mokinys (-ė), įgijęs (-usi) vidurinį išsilavinimą.

Bendražmogiškos vertybės – vertybės, kuriomis grindžiami įvairių bendruomenių ir tautų etikos kodeksai, kurios peržengia kultūrinės ir laiko ribas.

Evangelinės vertybės – vertybės, atskleistos Jėzaus Kristaus žodžiu ir veikla.

Eucharistija – liturgija, kuria Bažnyčia prisimena, švenčia ir skelbia Jėzaus gyvenimą, mirtį ir prisikėlimą.

Kapelionas – Mažesniųjų Brolių Ordino Lietuvos Šv. Kazimiero provincijos paskirtas kunigas, atsakingas už pranciškonų mokyklos bendruomenės dvasinį ugdymą, krikščioniško mokymo ir tradicijų puoselėjimą.

Liturgija – tikėjimo šventimas bendruomenėje, išreiškiamas per sakramentus ir sakramentalijas.

Mažesniųjų Brolių Ordinas – Romos Katalikų Bažnyčios vienuolių ordinas.

Neformaliojo ugdymo organizatorius (-ė) (mokyklos sielovadininkas(-ė)) – Mažesniųjų Brolių Ordino Lietuvos Šv. Kazimiero provincijos paskirtas asmuo, atsakingas už sielovadą mokykloje.

Pranciškoniškas dvasingumas – pasaulėžiūra, besiremianti Šv. Pranciškaus ir Mažesniųjų Brolių Ordino šventųjų gyvenimo pavyzdžiais bei pranciškonišką intelektualinę tradiciją (filosofinę, teologinę ir antropologinę).

Pranciškonų mokykla – įstaiga, teikianti formaliojo ir/ar neformaliojo švietimo programas, grįstas Samprata.

Rekolekcijos – dvasinės pratybos, padedančios geriau pažinti save, skaityti laiko ženklus, ugdyti meilę, tikėjimu ir viltimi grindžiamus santykius su kitais žmonėmis ir Dievu pagal Katalikų Bažnyčios mokymą.

Religinis ugdymas – kryptinga ugdomoji veikla, kurios metu asmuo įgyja teorinės ir praktinės religinės patirties.

Sielovada – vadovavimas religiniam gyvenimui.

Socialinė veikla – Dievo kūrinio, kaip brolio ar sesers Kristuje, atpažinimas ir priėmimas, nukreiptas į tarnavimo praktinę patirtį ir jos refleksiją.

Šv. Pranciškus – Mažesniųjų Brolių Ordino įkūrėjas.

Šv. Pranciškaus (pranciškonų) pedagogika – švietėjiška ir evangelizacinė vizija, apibūdinta Mažesniųjų Brolių Ordino pranciškoniško ugdymo generalinėse gairėse „Eik ir mokyk“.

Vertybinio ugdymo programa – Katalikų Bažnyčios mokymą ir Mažesniųjų Brolių Ordino pranciškoniško ugdymo generalines gaires „Eik ir mokyk“ perteikianti programa, integruota į formalųjį ir neformalųjį ugdymą, kuria siekiama formuoti visapusiškai brandžią, sąmoningą asmenybę, sugebančią atsakingai ir kūrybingai priimti iššūkius, aktyviai kurti savąjį pasaulį ir siekti bendruomeninio gėrio.

II. UGDYMO PRINCIPAI IR PAGRINDINĖS NUOSTATOS

5. Pranciškoniškojo ugdymo principai:

5.1. Šv. Pranciškaus, Mažesniųjų Brolių Ordino šventųjų dvasingumas ir pranciškoniškoji intelektualinė tradicija (filosofinė, teologinė ir antropologinė);

5.2. Integralus ir visuminis asmens ugdymas, apimantis asmens fizinį, psichologinį, intelektualinį ir dvasinį ugdymą;

5.3. Asmens darnaus santykio su Dievu, kūrinija, kitais asmenimis ir pačiu savimi formavimas;

5.4. „Pax et bonum“ – taikos ir gėrio vertybių internalizacija;

5.5. Mažumo vertybės, kaip paprastumo, paslaugumo, atvirumo ir gebėjimo priimti kitą ir kitokį, ugdymas;

5.6. Broliško vertybės, kaip solidarumo, priėmimo, dialogo, pagarbos skirtybėms, lygybės, atsakomybės, pozityvaus bendravimo, pasitikėjimo, laimės, optimizmo, taikos ir atleidimo, ugdymas.

6. Pranciškoniškojo ugdymo nuostatos:

6.1. Pranciškoniškasis ugdymas fizinės ir kultūrinės antropologijos harmonijoje asmenį atskleidžia kaip santykių su kūrinija, su kitais asmenimis, su Dievu ir pačiu savimi branduolį, kaip unikumą savo esybe ir egzistavimu, kaip istorinę būtybę, laisvą ir atsakingą, gebančią save tobulinti,

ieškančią savo pašaukimo ir misijos. Asmuo - kūrinys, gebantis būti santykiyje su kitais, yra unikalus, integralus ir istorinis;

6.2. Pranciškoniškas ugdymas leidžia žvelgti į kūriniją per mokslinę, simbolinę ir religinę prizmę. Jis siūlo viziją, padedančią suvokti pasaulį ne tik kaip natūralią vietą asmens egzistencijai, bet ir kaip meilės, išminties, galios, didybės ir Dievo grožio išraišką; pasaulį, kuris per savo fizinius, cheminius ir biologinius dėsnius yra apreikštas kaip pirmo ir paskutinio šaltinio ženklas; pasaulį, kuriame įmanoma susitikti su Dievu kaip Kūrėju ir kiekvieną Dievo kūrinį priimti kaip brolių ar seserį;

6.3. Pranciškoniškas ugdymas yra neatsiejamas nuo aktyvaus dalyvavimo socialiniame gyvenime, kritiškai žvelgiant į įvykius, atvirai pradedant naujas gyvenimo ir tarnystės formas, įkvėptas pranciškoniškosios vizijos;

6.4. Pranciškoniškas ugdymas skatina pažinti save, palaikyti autentišką ir tikrą savigarbą, kuri padeda išvengti savęs pervertinimo ar neįvertinimo;

6.5. Pranciškoniškas ugdymas apima asmens ugdymo procesą, kur asmuo yra lyderis. Jis prisiima didžiausią atsakomybę ir ryžtingais veiksmais ugdosi nuoširdų savęs pažinimą, savikontrolę, renkasi broliškumu grįstą gyvenimą ir tarnystę.

III. UGDYMO TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

7. Pranciškoniškojo ugdymo tikslas – remiantis pranciškoniškojo ugdymo principais teikti pradinį, pagrindinį ir vidurinį išsilavinimą, ugdyti visapusiškai brandžią ir pilietišką asmenybę, kuri įsisažmonintų bendražmogiškas ir evangelines vertybes, gebėtų pasirinkti prasmingą ugdymosi ir gyvenimo kelią bei siektų Bažnyčios ir Lietuvos gerovės.

8. Uždaviniai:

8.1. Formuoti tvarią ir darnią mokyklos bendruomenės, aplinkos, ugdymo, valdymo, organizacinės struktūros, kultūros bei dvasinę visumą.

8.2. Ugdyti mokinio ir mokyklos bendruomenės narių gebėjimą vadovautis gyvenime bendražmogiškais ir evangelinėmis vertybėmis, puoselėjant broliškumo, mažumo, taikos bei misionieriškumo dvasią, veikla ir žodžiu skelbiant Gerąją Naujieną;

8.3. Formuoti išsilavinusį asmenį, mokantį mokytis visą gyvenimą, kultūringą, pilietiškai sąmoningą, gebantį būti atvirą dialogui su kitomis kultūromis, religijomis, įsitikinimais bei požiūriais, gebantį kūrybingai ir drąsiai skaityti laiko ženklus, ryžtingai priimti sprendimus, mokantį atsakingai žvelgti į „ekologinį atsivertimą“ bei „tikrą aplinkos teisingumą“;

8.4. Skatinti mokinių lygybę ir solidarumą su žmonėmis, turinčiais skirtingus gebėjimus, nevienodas socialines galimybes, mokyti teikti socialinę paramą visuomenės nariams, priimant kiekvieną asmenį kaip brolių Jėzuje Kristuje.

IV. UGDYMO TURINYS

9. Samprata paremtas ugdymas vykdomas pagal formaliojo ir neformaliojo švietimo programas, grindžiamas Romos Katalikų Bažnyčios mokymu, Mažesniųjų Brolių Ordino pranciškoniško ugdymo generalinėmis gairėmis „Eik ir mokyk“, švietimo ir mokslo ministro patvirtintomis Lietuvos bendrojo lavinimo bendrosiomis programomis.

10. Pranciškonų mokyklose vykdomos formaliojo švietimo programos sudaro sąlygas įgyti valstybės pripažįstamą pradinį, pagrindinį ir vidurinį išsilavinimą.

11. Tikybos mokomasis dalykas Pranciškonų mokyklų mokiniams yra privalomas.

12. Vertybių ugdymo programos, grįstos atitinkamo amžiaus tarpsnio mokinių poreikiais, papildo ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio ir kitas neformaliojo švietimo programas. Jos privalo atitikti Mažesniųjų Brolių Ordino pranciškoniško ugdymo generalines gaires „Eik ir mokyk“ ir yra tvirtinamos steigėjo (visuotinio dalininkų susirinkimo) sprendimu.

13. Pranciškonų mokyklos formaliojo ir neformaliojo ugdymo programos tvirtina mokyklos vadovas, suderinus su mokyklos taryba.

14. Pranciškoniškasis ugdymas apima keturias asmenybės ugdymo sritis – intelekto, dvasinį, socialinį-emocinį bei fizinį ugdymą išlaikant sričių lygiavertiškumą:

14.1. Intelekto ugdymas – tai akademinų žinių ir pažangos siekimas;

14.2. Dvasinis ugdymas yra grindžiamas vertybių internalizacija, religiniu ugdymu bei sielovada, nukreipta į asmens santykio su Dievu, kūrinija, kitu asmeniu ir pačiu savimi gilinimą;

14.3. Socialinis-emocinis ugdymas remiasi broliškumo ir mažumo vertybėmis, kurios sudaro tarpasmeninio bendradarbiavimo pagrindą, aprėpia emocinės kompetencijos plėtojimą, per patirtį sėkmingai leidžiančią reikšti savo jausmus, nuotaikas, išsakyti emocines problemas, mylėti ir būti mylimam; socialinės kompetencijos plėtojimą, nukreiptą į gebėjimą bendrauti su kitais asmenimis ir kurti ilgalaikius santykius, remiantis draugiškumo, dialogo ir pagarbos principais;

14.4. Fizinis ugdymas yra visuminio asmens ugdymo dalis, pagrįstas ne tik asmens fizinio aktyvumo lavinimu, bet leidžiantis jam ugdytis savikontrolę ir savistabą.

15. Pranciškonų mokyklos vertybinio ugdymo programa yra skirta visai mokyklos bendruomenei (mokiniams, tėvams, alumni ir darbuotojams).

V. UGDYMO PROCESAS

16. Remiantis Mažesniųjų Brolių Ordino pranciškoniško ugdymo generalinėmis gairėmis „Eik ir mokyk“, pranciškonų mokykloje organizuojamas ir vykdomas ugdymo procesas, formuojami strateginiai tikslai, planuojama metų veikla, koreguojama vertybinio ugdymo programa, ugdomi mokiniai, tėvai, alumni ir darbuotojai, vykdoma socialinė praktika, rengiamasi pamokoms, ugdomajai veiklai, kuriama ir tobulinama mokytojų kompetencijos kėlimo programa.

17. Dėl ugdymo specifikos ir intensyvaus ugdymo turinio ugdymo planas gali iki 25 procentų skirtis nuo bendrojo lavinimo mokyklų ugdymo planuose nustatytų valandų ir dalykų bei darbo dienų per savaitę skaičiaus. Atsižvelgiant į programų vykdymo specifiką, mokinių ir jų tėvų poreikius, pranciškonų mokyklose gali būti dirbama pailgintos darbo dienos, visos dienos ir visos savaitės režimu paisant higienos normų.

18. Ugdymo procesas organizuojamas lygiagrečiai ugdant asmens intelektines, dvasines, socialines-emocines ir fizines sritis:

18.1. Intelektu ugdydas:

18.1.1. Šalia tradicinio ugdydo pamokų vyksta ir kitos veiklos – integruotos kelių mokomųjų dalykų pamokos, metiniai projektiniai darbai, dalykų intensyvus mokymasis, edukacinės programos, dalykinės stovyklos, moksliniai ir kūrybiniai praktikumai;

18.1.2. Edukacinės programos, dalykų intensyvus mokymasis, privalomos ugdydo programų praktinės dalys organizuojamos mokyklos vadovo nustatyta tvarka;

18.1.3. Įgytoms kompetencijoms įtvirtinti ir patikrinti mokyklos vadovo nustatyta tvarka organizuojami pasiekimų patikrinimai, egzaminų sesijos ir kitos žinių vertinimo formos (pvz. konferencijos, seminarai, koncertai, projektai, parodos ir pan.).

18.2. Dvasinis ugdydas:

18.2.1 Per dvasinio ugdydo formas – liturgiją, tikybos pamokas, Susitaikinimo ir Eucharistijos sakramentą, rekolekcijas, dvasines konferencijas, Šv. Pranciškaus savaitės renginius, dvasinius pokalbius, piligrimines keliones, viktorinas, parodas, akcijas mokiniai ir kiti bendruomenės nariai skatinami priimti Įsikūnijusį Dievo Žodį, suvokti krikščioniško gyvenimo esmę, burtis į bendruomenes, tarnauti Bažnyčiai ir žmonėms;

18.2.2. Pamokos pradedamos ir baigiamos malda;

18.2.3. Kuriama mokymosi aplinka, tinkama dvasiniam ugdydumui: koplyčia, maldos kambarys, naudojami krikščioniški simboliai ir atributika;

18.2.4. Ypatingas dėmesys skiriamas doriniam ugdydumui – organizuojamas tikybos mokomojo dalyko pagilintas mokymas, tikybos mokymasis gali būti vertinamas pažymiu. Savaitinis tikybos pamokų skaičius – 1 pamoka. Tikybos pamokoms klasė yra skirstoma į grupes. Galimas krikščioniškos etikos ir filosofijos mokymas bei tikybos mokymas užsienio kalba.

18.2.5. Sielovada ir vertybinis ugdydas organizuojamas mokyklos vadovo nustatyta tvarka;

18.2.6. 5 klasių mokiniams kartą per metus organizuojamos 2 dienų rekolekcijos;

18.2.7. I-IVG klasių mokiniams bent kartą per mokslo metus organizuojamos savaitgalio rekolekcijos;

18.2.8. 6-8 ir I-IVG klasių mokiniams bent kartą per mokslo metus organizuojamos dienos rekolekcijos;

18.2.9. Steigėjo (visuotinio dalininkų susirinkimo) sprendimu gimnazijoje yra iškeliamas mokslo metų prioritetas, kuris integruojamas į ugdydo programas;

18.2.10. Kitos dvasinio ugdydo formos integruojamos į ugdydo procesą mokyklos vadovo nustatyta tvarka.

18.3. Socialinis-emocinis ugdydas:

18.3.1. Remiantis vertybinio ugdydo programa, mokiniai yra supažindinami su tvaraus santykio su Dievu, kūrinija, kitu asmeniu ir savimi pačiu svarba;

18.3.2. Klasės auklėtojas kartu su kapelionu, sielovadininku, socialine pedagoge ir psichologu yra atsakingi už socialinį-emocinį ugdydumą;

18.3.3. Vykdomas integruojant prevencines (patyčių, psichoaktyviųjų medžiagų, socialinių įgūdžių ir kt.) programas;

18.3.4. Mokyns per mokslo metus privalo atlikti socialinę praktiką. Socialinės praktikos trukmę ir tvarką nustato mokyklos vadovas.

18.4. Fizinis ugdydas:

18.4.1. Fizinis ugdydas yra brandžios asmenybės ugdydo dalis, kuris yra integruotas į vertybinio ugdydo procesą;

18.4.2. Atsižvelgiant į mokinių poreikius ir jų sveikatą, fizinis ugdymas vyksta kūno kultūros pamokose, organizuojant sportinę popamokinę veiklą, taip pat neformaliojo ugdymo užsiėmimuose, piligriminėse kelionėse, žygiuose;

18.4.3. Lytiškumo ugdymas yra fizinio ugdymo dalis, grindžiamas Katalikų Bažnyčios mokymu.

19. Pranciškonų mokykloje mokinių pažanga ir mokymosi pasiekimai vertinami Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

20. Pranciškonų mokykla, gerbdama asmens privatumą, informaciją apie mokymosi pasiekimus mokiniui ir jo tėvams (globėjams, rūpintojams) teikia asmeniškai.

21. Pranciškonų mokykla nuolat atlieka vidinį savo veiklos vertinimą-auditą, analizuoja ir vertina ugdymo kokybę bei rezultatus.

22. Pranciškonų mokykla yra atvira skirtingų socialinių sluoksnių, rasių, religijų ir gebėjimų mokiniams, ypatingas dėmesys skiriamas dialogui.

VI. PRANCIŠKONŲ MOKYKLOS MOKYTOJAI IR VADOVAI

23. Pranciškonų mokyklų vadovai turi būti įgiję aukštąjį išsilavinimą, atitinkantį Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo reikalavimus.

24. Pranciškonų mokyklos vadovo vaidmuo ir kompetencija:

24.1. Turi tvirtus tikėjimo pamatus, suvokia krikščioniško gyvenimo esmę, eina visapusiškai brandžios asmenybės link, turi mokyklos viziją, geba naudotis komunikacijos priemonėmis;

24.2. Žino pranciškonų dvasingumą, esminius pranciškonų intelektualinės tradicijos bruožus, Pranciškonų ugdymo generalines gaires, taiko jas vadovaujamoje mokykloje; sudaro tinkamas sąlygas mokyklos bendruomenės maldos gyvenimui;

24.3. Organizuoja, vadovauja ir atsako už pranciškonų mokyklos veiklą, vykdo steigėjo (visuotinio dalininkų susirinkimo) sprendimus ir veikia pranciškonų mokyklos vardu santykiuose su kitais asmenimis;

24.4. Vadovauja ir atsako už strateginio plano, metinio veiklos plano, švietimo programų rengimą ir vykdymą, juos derina su mokyklos taryba. Atsako už vadovaujamos mokyklos kokybišką mokinių ugdymą, atitinkantį mokinių ir tėvų poreikius bei lūkesčius, valstybės reikalavimus ir Katalikų Bažnyčios mokymą;

24.5. Turi tinkamą mokslinę, profesinę ir vadovavimo kompetenciją. Mokyklos vadovo pareigybių aprašą nustato mokyklos steigėjas (visuotinis dalininkų susirinkimas);

24.6. Moka bent vieną iš Mažesniųjų Brolių Ordino oficialių kalbų (anglų, ispanų, italų), bendradarbiauja su Mažesniųjų Brolių Ordino nariais (provincijos ir ordino mastu), kitomis pranciškonų ir katalikiškomis mokyklomis Lietuvoje ir už jos ribų, užtikrina glaudų santykį su vietine parapija;

24.7. Sudaro sąlygas darbuotojų dvasiniam ir pedagoginiam tobulėjimui, dalyvauja rekolekcijose ir liturgijoje.

25. Pranciškonų mokykloje bendruomenės dvasiniam ugdymui, esant galimybei, vadovauja direktoriaus pavaduotojas sielovada, jam nesant - kapelionas arba neformalaus ugdymo organizatorius (mokyklos sielovadininkas). Jį skiria ir atleidžia mokyklos steigėjas (visuotinis dalininkų susirinkimas).

26. Pranciškonų mokykloje dirbantys mokytojai turi būti įgiję aukštąjį išsilavinimą ir turėti pedagogo kvalifikaciją, atitinkantį Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo reikalavimus bei mokėti užsienio kalbą.

27. Tikybos mokyti gali asmuo, įgijęs aukštąjį išsilavinimą ir pedagogo kvalifikaciją arba turintis tam reikalingą specialųjį pasirengimą. Tikybos mokytojas privalo turėti Katalikų Bažnyčios nustatyta tvarka išduotą leidimą (siuntimą) mokyti tikybos.

28. Siekiama, kad pranciškonų mokyklos mokytojai būtų tikintys, atviri dialogui, profesionalūs ir teisingi:

28.1. Tikintis mokytojas – tai mokytojas, kurio gyvenimas ir elgsena remiasi pamatinėmis bendražmogiškomis ir evangelinėmis vertybėmis bei nuostatomis, pažįsta Evangelijos žinią bei siekia visapusiškos brandžios asmenybės tobulėjimo;

28.2. Atviras dialogui mokytojas – tai mokytojas, kuris savo santykį su juo supančia aplinka grindžia dialogo, broliškumo ir mažumo vertybėmis. Yra atviras naujoms idėjoms, moka skaityti laiko ženklus, geba keistis ir tobulėti profesinėje ir dvasinėje srityse;

28.3. Profesionalus mokytojas puikiai išmano savo dėstomą dalyką, domisi mokslo, žinių, pasaulio naujovėmis ir geba žinias taikyti ugdyme, kūrybiškai dėsto mokomąjį dalyką, pažįsta mokinių psichologiją, motyvuoja mokinius produktyviai mokytis bei kritiškai mąstyti, skatina mokinius būti pilietiškus ir kreipia juos brandžios asmenybės link, padeda mokiniams atpažinti savo gabumus, skatina tobulėti;

28.4. Teisingo mokytojo asmenybė remiasi pasitikėjimu, atsakingumu bei pareigingumu. Jis vadovaujasi mokyklos nuostatomis bei skatina tai daryti savo mokinius, nepritaria smurtui, patyčioms, nesąžiningumui, pseudomoralei.

29. Pranciškonų mokyklos mokytojai siekia jungtis į bendruomenę, kurios centras yra Jėzus Kristus, dalyvauti liturgijoje, profesiniuose ir dvasiniuose seminaruose, rekolekcijose, bendradarbiauti profesinėje srityje, imtis iniciatyvos taikyti inovatyvius ugdymo metodus.

30. Pranciškonų mokyklų mokytojų ir vadovų dvasinis ir profesinis ugdymas yra planuojamas mokyklos strategijoje, metiniame veiklos plane ir vertybinio ugdymo programoje, kuriuos tvirtina mokyklos steigėjas.

VII. ŠEIMOS VAIDMUO, TEISĖS IR PAREIGOS

31. Tėvai (globėjai, rūpintojai) yra atsakingi, savo vaikams jie turi sukurti tokią šeimos aplinką, kur būtų ugdomas darnus ir visapusiškas vaiko santykis su Dievu, kitu asmeniu, kūrinija ir pačiu savimi.

32. Tėvai (globėjai, rūpintojai) yra pirmieji ir svarbiausi savo vaikų auklėtojai, todėl jie įsipareigoja aktyviai dalyvauti pranciškoniškoje ugdymo veikloje.

33. Auklėjimu ir savo asmeninio gyvenimo pavyzdžiu tėvai (globėjai, rūpintojai) yra pirmieji Evangelijos skelbėjai vaikams.

34. Tėvai (globėjai, rūpintojai), auklėdami savo vaikus, bendradarbiauja su mokytojais, sielovadininkais, psichologais, socialiniu pedagogu ir mokyklos administracija.

35. Šeima yra bendražmogiškų ir evangelinių vertybių pirmoji mokykla ir puoselėtoja.

36. Šeimos uždavinys – suteikti vaikams teisingos tikrovės sąrangos pažinimą:

36.1. Vaikai turi pajusti tikrąją meilę, kaip nuoširdų rūpinimąsi kitais ir nuoširdų tarnavimą kitiems, ypač neturtingiausiems ir vargingiausiems;

36.2. Šeima yra pirmoji ir pagrindinė visuomeniškumo, bendruomeniškumo ir pasiaukojimo mokykla.

37. Lytiškumo ugdymas yra grindžiamas Katalikų Bažnyčios mokymu.

VIII. PRANCIŠKONŲ MOKYKLOS STEIGIMAS, REORGANIZAVIMAS, LIKVIDAVIMAS, PERTVARKYMAS IR FINANSAVIMAS

38. Pranciškonų mokyklos steigiamos, reorganizuojamos, likviduojamos, pertvarkomos ir finansuojamos vadovaujantis tarptautine Šventojo Sosto ir Lietuvos Respublikos sutartimi dėl bendradarbiavimo švietimo ir kultūros srityje, ratifikuotu Lietuvos Respublikos Seimo 2000 liepos 20d. įstatymu Nr. VIII-1885, Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu (Žin., 2000, Nr. 74-2262), Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu (2011 m. kovo 17 d. Nr. XI-1281), Kanonų teisės kodeksu, Mažesniųjų Brolių Ordino Lietuvos Šv. Kazimiero provincijos teisiniais dokumentais.

39. Pranciškonų mokyklą, suderinę su Mažesniųjų Brolių Ordino Lietuvos Šv. Kazimiero provincijos ministru, įstatymu nustatyta tvarka gali steigti Lietuvos ir užsienio fiziniai ir juridiniai asmenys.

40. Pranciškonų mokyklos valdymą, veiklą, jos bendruomenės narių teisę, pareigas ir atsakomybę reglamentuoja mokyklos įstatai ir nuostatai, kuriuos tvirtina mokyklos steigėjas.

41. Pagrindiniai pranciškonų mokyklos finansavimo šaltiniai yra valstybės biudžeto, savivaldybių biudžetų asignavimai ir kitos lėšos.

42. Už valstybės ir/arba savivaldybės biudžeto asignavimų panaudojimą pranciškonų mokykla atsiskaito Lietuvos Respublikos įstatymu nustatyta tvarka.